

Sångpostillan - Femte söndagen i Fastan

Bidrag från Bengt Pleijel
2009-02-23
Senast uppdaterad 2009-03-23

Femte söndagen i FastanJudica

Försonaren

Låt oss be om nåden att få del av Kristi försoning
TystnadHerre, himmelske Fader,
du som utgav din Son till ett offer för världens synd –
ge oss kärlekens gåva och glädje, så att vi lever av den hängivenhet
i vilken han gick sitt lidande till mötes och frälste världen.
Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre och Gud,
som med dig, Fader, och den helige Ande lever och råder från evighet till evighet.

Med Femte söndagen i Fastan eller Passionssöndagen börjar Passionstiden, som varar fram till Påsklördagen. Söndagens latinska namn är Judica, som kommer från inledningsorden till denna söndags gamla introitus ur Psaltaren 43:1: Judica me, Deus. (Skaffa mig rätt, o Gud).

Första årgångens läsningar: 3 Mos 16:15-16, Hebr 7:24-27, Johannes 11:46-57, Psalt. 103:8-14.

Predikans text: Johannes 11:45-53.

Många av judarna, de som hade gått ut till Maria och sett vad Jesus gjorde, kom till tro på honom. Men några av dem gick till fariseerna och berättade vad Jesus hade gjort. Översteprästerna och fariseerna kallade då samman rådet och sade: "Vad skall vi göra? Den här mannen gör många tecken. Om vi låter honom fortsätta, börjar alla tro på honom, och då kommer romarna och utplånar både vår heliga plats och vårt folk."

En av dem, Kajafas, som var överstepräst för det året, sade till dem: "Ni förstår ingenting. Ni fattar inte att det är bättre för er att en enda människa dö för folket än att hela folket går under." Detta sade han inte av sig själv, utan som överstepräst för det året talade han profetiskt: Jesus skulle dö för folket, och inte bara för folket, utan också för att Guds skingrade barn skulle samlas och bli ett.

Från den dagen var de fast beslutna att döda honom.

Vi sjunger nu denna sång som skall följa oss in denna text: Jesus vi prisar ditt namn /2/
Din är äran i evighet
Jesus vi prisar ditt namn.

1. Kommer ni håg vad som hände strax före vår text?

Det är en av de mest dramatiska skildringarna i Nya Testamentet. Jesus står vid Lasaros grav. Lasaros hade legat där död i fyra dagar. Jesus kommer dit och han säger ett ord med auktoritet. Ta bort stenen. Det var en stor sten. Han kunde gjort det själv. Han kunde sänt en ängel, en av de tolv legioner änglar som fanns att tillgå. Men Jesus vill tydligen ha oss till medarbetare. Han drar oss in i detta drama.

Men då tappar Marta all sin tro. Herre, han luktar redan. Vi kan känna igen oss. Vi kan tro till en del. Komma med en stark bekännelse till Jesus. Men i en alldeles speciell situation, när det plötsligt blir alldeles mörkt, då rinner all tro bort.

Men Jesus talar in tro i henne på nytt. Har jag inte sagt dig att om du tror, skall du få se Guds härlighet. Vems ord skall du lita på, Maria, dina eller mina?

Och sedan ser vi hur de tar bort stenen. Och vi hör hur Jesus talar. Han talar till två personer: Först till Fadern i himlen och sedan till brodern i graven. Först talar han till Fadern. När han gör det ser han uppåt, inte nedåt. Jesus blundar inte. Hans ögon öppna. Det verkar som han fått ögonkontakt med Fadern. Han ser in i den himmelska världen. Han är inte fixerad vid svårigheterna. Han lyfter blicken. Fader jag tackar dig för att du har hört mig. Han tackar först.

Låt oss nu ställa oss bredvid Jesus och vara där en stund i Faderns närvaro, söka hans ansikte (Psalt 27:8 Bibel 1917) och prisa hans namn: Fader vi prisar ditt namn /2/

Vi vill söka ditt ansikte.

Fader, vi prisar ditt namn.

Vi säger nu som Jesus: jag tackar dig för att du har hört mig.

2. Vad händer vid graven?

Vi hör, hur Jesus talar till två personer. Först till Fadern i himlen. Sedan talar han till den döde. Nej, han talar inte. Han ropar med hög röst: Lazaros, kom ut! Och när folket, som står där och ser mot graven, får de se hur något rör på sig. En man inlindad linnebindlar kommer ut. Långsamt, med små, korta steg.

Armarna är lindade och benen. Ansiktet är täckt av en duk. Och Jesus säger: Gör honom fri och låt honom gå. Gör det! Stå där och stirra. Behandla honom inte som ett utställningsföremål.

Vad vill Jesus säga oss? Inte att han lovar att ställa sig vid varje grav och kalla ut den döde. Det var mycket sällsynt att Jesus uppväcker döda. Tre gånger gör han det. De som Jesus uppväcker dör senare och läggs i en grav. Vad han vill säga är detta: Vi inte för alltid leva här på jorden. Det är inte det bästa. Men vi får för alltid leva med Jesus. Nu finns han här och kallar på oss.

Lazaros kom ut! Kan du höra hur han säger detta till oss. Kom ut ur ditt instängda liv, där allt känns så dött och kallt och ödsligt. Jesus ger oss ett nytt liv som inte ens döden rår på. Vi föds på nytt. Övergår från döden till Livet.

Det livets frö som las ned i dopet börjar spira, växa. Men trots att du hittat detta liv, lever det inom dig fast skumt och fördolt, så finns det så många bindningar kvar, så många snören och rep som låser dig och gör dig rädd och ofri.

Därför Jesus säger till människor omkring oss: Lös honom, och låt honom gå. Gör henne fri. Ta bort bindningarna som låser och ögondukar som förblindar. Vilket fantastiskt uppdrag Jesus ger åt oss mot varandra och mot människor omkring oss. Vi får proklamera Jesu frihet i varandras liv. Jesus ger liv och vi får hjälpa varandra att vandra, att leva Livet. Ge varandra en ny start. Lös honom, och låt honom gå. Gör henne fri.

Vi sjunger om denna befrielse, som Jesus ger: Jesus, vi prisar ditt namn /2/

Du ger frihet från synd och död.

Jesus, vi prisar ditt namn.

3. Vad hände efter det att Lazaros blev uppväckt?

Vi ser hur Lazaros går bort från graven. Vi ser hur Marta och Maria går bort. Vi ser hur alla vännerna går bort. Vi ser Jesus ensam kvar vid graven. Hur känner sig Jesus nu? Lever han i någon slags påskglädje och sjunger en segersång om ljus över griften? Vi vet inte.

Finns där kanske i stället kvar några tårar. Kan man tänka sig att Jesus kanske faktiskt gråter över vad som skett? Gråter, därför han ser på det, som blir följderna av denna uppväckelse. Han tänker på följderna för Lazaros. Jesus har kallat en människa tillbaka denna värld, tillbaka för att dö igen, tillbaka till denna värld så full av sjukdom, lidande, hat och ondska.

Lite längre fram står det att hans fiender inte bara ville döda Jesus utan också Lazaros. Jesus tänker kanske på vad konsekvenserna skulle bli för Lazaros. Och på vad denna händelse skulle innebära för honom själv? Lazaros uppväckelse sätter gång försoningsgärningen på korset. Om några veckor skall de lägga Jesus själv i en tom grav och de skall rulla en sten för ingången till graven. Och de ska göra så på grund av det som Jesus nu gjort. När Jesus uppväcker Lazaros skriver han under sin egen dödsdom. Denna händelse blir orsaken till att man fattar beslutet att röja Jesus ur vägen. Men måste gör det för annars kommer hela världen att springa efter honom. Vi måste döda honom före nästa fest. Om vi låter honom fortsätta, börjar alla tro på honom, och då kommer romarna och utplånar både vår heliga plats och vårt folk."

Slutet av Johannes 11 berättar om detta. Lazaros blir det allmänna samtalsämnet för några dagar. Några veckors sensation. Han blir intervjuad. ”Hur kändes det, Lazaros, att bli uppväckt ur döden så där? Vad tänkte du när du kom ut ur graven? Berätta om din näraddödenupplevelse”. Man kommer att tala om Lazaros på TV och skriva om honom i tidningarna.

Förståsigpåare försöker förklara bort alltsammans.

Även om en människa uppstår från de döda så är det inte nödvändigt, att det hjälper människor till tro. Tron kommer inte av seendet att man ser tecken och under. Tron kommer av hörandet, av att man i ordet hör Guds röst och tar emot Jesu ord av ande och liv i sitt allra innersta. Den tro som kommer av hörandet, blir mycket djupare än den som kommer av seendet.

Vi kommer ihåg den andra berättelsen om Lasaros, tiggaren som dör och som hamnar hos fader Abraham (Lukas 16:19-31). Den rike, som också dör men hamnar i dödsriket, ber för sina bröder att Gud skall låta Lasaros uppstå för att varna dem. Det svaret han får är: Lyssnar de inte till Mose och profeterna, då låter de inte övertyga sig ens om någon står upp från de döda (Luk 16:31).

Vad blir följden av att Jesus uppväckte Lasaros ur graven? En del kommer till tro (Joh 11:45). Det var de som hade gått ut till Maria och sett vad Jesus gjorde. De hade levt så nära det som hände, de hade gråtit med Maria, de hade sett vad som skett och de hade hört hur Jesus gråtit och de hade hört hans bön till fadern och hans mäktiga ord till Lasaros.

Andra som varit med i folkmassan på lite avstånd, vet inte vad de skall tänka. Men några av dem gick till fariseerna och berättade vad Jesus hade gjort. De smittades säkerligen av deras osäkerhet. Fariseerna talar med översteprästerna och de kallar samman Rådet.

Där är de alldeles villrådig. Vad skall vi göra, frågar de. De förnekar inte vad som skett genom Jesus. Han har gjort många tecken. De förnekar inte undren. Men han får absolut inte fortsätta. Hans maktgärningar kommer att hota deras egen makt. Folk kommer att lyssna mer på Jesus än på dem. Alla kommer att springa efter honom. Och romarna kommer att bli rasande. De kommer att känna sig hotade av denne upprorsmakare. Då kommer romarna och utplånar både vår heliga plats och vårt folk.

Nu får vi stanna till och ropa till Gud för alla som hånar och spottar på den kristna tron: Fader, vi ropar till dig /2/.
Fräls du dem från hat och hämnd.
Fader, vi ropar till dig.

4. Vi hör ett profetiskt budskap. Mitt i denna förvirrade rådsförsamling kommer ett profetiskt budskap.

En av dem, Kajafas, som är överstepräst för det året, säger till dem:

"Ni förstår ingenting. Ni fattar inte att det är bättre för er att en enda människa dör för folket än att hela folket går under."

Detta sade han inte av sig själv, utan som överstepräst för det året talade han profetiskt: Jesus skulle dö för folket, och inte bara folket, utan också för att Guds skingrade barn skulle samlas och bli ett.

Från den dagen var de fast beslutna att döda honom.

Varför kallade Jesus Lasaros tillbaka till livet?

Vi förstår det nog nu. Han gör det därför att han älskar mig och dig och oss alla så mycket. Han förstår att den enda möjligheten rädda oss är att han själv får dö på korset och där bryta all onskans makt. Genom att uppväcka Lasaros driver han sina motståndare att fatta det slutgiltiga beslutet. Han gör det driven av kärlek till oss.

Jesus har samma uppfattning som Kajafas: det är bättre att en enda människa dör för folket än att hela folket går under.

Vi slipper att gå under. Vi behöver inte gå förlorade. Vid Jesu kors hittar vi något alldeles nytt tillsammans. Ett nytt liv för var och en som tror. En dör för att vi skall få leva. Så älskade Gud världen att han gav den sin ende Son för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv (Joh 3:16, Bibel 2000).

Han dör för att rädda oss från vårt själviska, egofyllda liv. Han samlar alla JAG till ett VI. Vid Jesu kors hittar vi varandra: Guds skingrade barn skulle samlas och bli ett.

Jag fick en gång en bild av detta. Jag såg hur Guds skingrade barn levde skingrade från varandra. De grälade på varandra och stred mot varandra och sårade varandra både med blickar och med ord. När en människa är sårad, slår hon. Jag slår dig därför att jag slår mig och du slår mig därför att jag slår dig. Jag frågade då Jesus: Varför griper du inte in?

Varför tillåter du att vi har det så svårt med varandra? Och jag hör hur Jesus svarar: Mina lärjungar korsfäster mig på nytt. Varje synd, varje sårande ord, varje slag de ger varandra, varje anklagelse de riktar mot varandra, är en spik i min kropp. Mina

lärjungar korsfäster mig på nytt.

När jag sedan berättar detta för Jesu lärjungar förstår de. Jesus kan ingenting göra därför att vi på nytt korsfäster Honom. Hans fastspikade på korset. Hans smärta är oerhörd.

När vi inser detta och förstår vad vi gjort, då faller vi ned i förkrosselse och syndabekännelse. Och då händer det något på korset ser hur Jesu händer frigörs. Vi ser hur Jesu fötter frigörs. Jesus stiger ned. Han sträcker sig mot oss. Han lyfter av vår synd. Vi reser oss upp. Sträcker oss mot varandra. Guds skingrade barn samlas och blir till ett. Jesus, vi prisar ditt namn /2/.

Du får dö för att ena oss.

Jesus, vi prisar ditt namn.

Du ordbrukare! Vad har den helige Ande sagt till dig idag?

Hur har han

tröstat? lärt? förmanat? varnat dig?

Stanna till, tänk till, be!

I bibelskolans skattkammare Kan du hitta en utläggning av en annan text på denna söndag – Abraham offerar sin son. Du hittar den på Nyfikenhetsvandring nr 25.